

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/127/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210321
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512210321.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa P., s.r.o. so sídlom V., P. ul. č. XX, IČO: 35 807 598, zastúpeného I. P., s.r.o. so sídlom v V., T., IČO: 36 864 421 proti odporcovi F. E.- U. F. so sídlom V., K. O. XX, o zaplatenie 125,- Eur a iné na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 31.10.2013 č.k. 10C/230/2012-65 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. a), d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 3, § 9 ods. 1 a 2 a § 17 ods. 1, 2, zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný, navrhovateľ nepreukázal svoj nárok. V konaní neboli preukázané základné predpoklady pre skúmanie úradného postupu súdu, resp. vydania nezákonného rozhodnutia súdom v konaní vo veci udelenia poverenia pre vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorá bola vedená na tunajšom súde pod sp.zn.: 7Er/762/2010. Z priloženého spisu súd zistil, že exekučné konanie bolo zastavené, pričom pre takýto postup súdu nie je stanovená žiadna zákonná lehota. Ak navrhovateľ nebol s postupom prvostupňového súdu spokojný, mal v prvom rade rozhodnutie o zamietnutí žiadosti napadnúť odvolaním. Keďže navrhovateľ takto nepostupoval, nie je možné sa domáhať náhrady škody, resp. nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Okrem toho navrhovateľ do skončenia dokazovania ani nepredložil žiaden relevantný doklad, že si svoj nárok riadne uplatnil u odporcu, hoci ho súd na to v rámci predvolania na pojednávania riadne vyzýval, keď ho žiadal, aby predložil všetky originály dokumentov súvisiacich s prejednávanou vecou. Prenášanie dôkazného bremena na odporcu, aby jeho súd vyzval na predloženie predmetného spisu, nemá žiadnu oporu v zákone. Z týchto dôvodov súd sa podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale návrh v celom rozsahu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), súd

prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvádza odvolacie dôvody označené ako dôvody ku skutočnosti, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie a súd doručil vyjadrenie odporcu. Uviedol, že navrhovateľ ako strana konania nebol pre vynesenie rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k návrhu a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O.s.p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Upozornil, že porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k návrhu odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Tiež navrhovateľ ako strana konania nebol pred vynesenie rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Dodal, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Ďalej poukazoval na to, že uskutočnil podanie (obsiahnuté v texte návrhu), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezvážil v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto (okrem dôvodov označených v návrhu), že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Je tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností a s vedomím, že: - názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor z rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí; - navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu;- nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. V konkrétnostiach napríklad navrhovateľ uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že tvrdené nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Ako je zrejmé, nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nie len v jednej z nich. Konajúci súd sa musel preto vysporiadať so všetkými vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

Navrhovateľ, napriek úvodnému všeobecnému uvedeniu odvolacích dôvodov vo svojom odvolaní neuviedol (nepochybné z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní na súdy), aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu prejednávaného prípadu, teda vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytyka. Uvádza len všeobecné konštatovania (napr. „súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“), ktoré uvádzal aj v návrhu. Okrem toho uvedené odvolacie tvrdenie nevyplýva z predmetného rozhodnutia a nezodpovedá ani skutkovým zisteniam ani právnomu hodnoteniu uvedenému v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu.

Aj keď navrhovateľ neuviedol, konkrétne v čom vidí nedostatky v právnom posúdení veci, krajský súd na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu dodáva, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť alebo rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Z jazykového, gramatického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.) teda s použitím slova „rozhodne“. Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad navrhovateľa, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia takej žiadosti.

Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú:

právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02, I. ÚS 70/02). V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že zastavenie exekučného konania (za stavu, kedy právny predpis nezakotvoval žiadnu lehotu) v lehote 8 mesiacov nebolo možné považovať za zbytočné prieťahy.

Navrhovateľ vo svojich návrhoch v podstate žiadal, aby okresný súd opätovne preskúmal rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Navrhovateľ napadol aj samotné zdôvodnenie predmetného rozhodnutia exekučného súdu, pričom uvádzal, že napáda nesprávny postup, nie nesprávne, resp. nezákonné rozhodnutie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa navrhovateľ mohol domáhať len podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu ako nezákonné zrušené alebo zmenené, čo sa nestalo.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému nesprávne úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozhodnutie z 6.10.2009 „Asturcom“). V tomto smere odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pričom uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

Čo sa týka prevažnej väčšiny odvolacích námietok vytykajúcich vady v konaní, odvolací súd nezistil, že by bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, prípadne, že by súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ani že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že okresný súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces, pretože pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení, pretože súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a ignoroval jeho žiadosť o odročenie pojednávania. Uvedená námietka navrhovateľa je nedôvodná. Navrhovateľovi resp. jeho zástupcovi okresný súd doručil písomné vyjadrenie odporcu k návrhu dňa 18.07.2013 (spolu s uznesením). Pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, bolo nariadené na deň 31.10.2013. Na pojednávanie bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Z dátumov je zrejmé, že navrhovateľ mal čas 4 mesiace oboznámiť sa s písomným vyjadrením odporcu k jeho návrhu, a možnosť vyjadriť sa k nemu či už písomne alebo ústne na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný. Nielenže bola zachovaná zákonom stanovená 5-dňová lehota na prípravu pojednávania, ale navrhovateľ mal oveľa väčší časový priestor na túto prípravu, mal možnosť pri nahliadnutí do spisu oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to vrátane aj exekučného spisu, ktorý bol súčasťou spisu.

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods. 1 O.s.p.) a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Keďže účastník môže v konaní vystupovať aj prostredníctvom zástupcu (napr. zástupcu na základe plnomocenstva; § 22 a nasl. O.s.p.) má aj tento zástupca právo osobne sa zúčastniť občianskeho súdneho konania. O možnosti prejednať vec na pojednávaní v jeho neprítomnosti platí to isté, čo platí o samom účastníkovi konania. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti nemožno chápať tak, že súd by nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva. Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka (zástupcu) treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania pred súdom je právom účastníka konania a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, a ak na tomto svojom práve účastník trvá.

Navrhovateľovi nebolo postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov a vypočuť si prednesy navrhovateľa a následne sa ak nim vyjadriť a prípadne navrhnuť a označiť a predložiť ďalšie dôkazy. Tohto práva sa navrhovateľ sám svojou neprítomnosťou na pojednávaní bezdôvodne vzdal.

Čo sa týka samotnej námietky ohľadom rozhodovania vylúčeným sudcom, odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom založil zodpovednosť odporcu za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona 514/2003 Z.z.. Z uvedeného dôvodu krajský súd už uznesením zo dňa 19.10.2012 pod sp.zn. 4NcC/378/2012 právoplatne rozhodol, že sudca nie je vylúčený z prejednaní a rozhodovaní vecí. Ústavná sťažnosť navrhovateľa voči predmetnému uzneseniu nadriadeného súdu bola odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. septembra 2013 č.k. III. ÚS 415/2013-11). Nie je preto dôvodná námietka v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca. Zároveň dotknutý záver o nevyhlásení sudcu rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Odvolací súd zdôrazňuje, že samotný návrh ako aj podané odvolanie sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, väčšina odvolacích dôvodov navrhovateľa sa nevzťahuje na prejednaný prípad, nezodpovedá skutočnému stavu, ide o cyklostylované návrhy a odvolania.

Napríklad odvolací súd zistil, že nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že sa vo veci nenariadilo ani neuskutočnilo ústne pojednávanie, ústavný súd doposiaľ nerozhodol o ústavnej sťažnosti pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorého výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, že žiadal o zrušenie (odročenie) pojednávania, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, a pod..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .